

Psicofarmacologia

Codi: 102585

Crèdits: 6

Titulació	Típus	Curs	Semestre
2502443 Psicologia	OT	4	2

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Nuria Ferré Suana

Correu electrònic: Nuria.Ferre@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Marcos Pallarés Anyo

Prerequisits

És important tenir presents bons coneixements sobre fisiologia neuronal i fisiologia del sistema nerviós central humà

Objectius

L'assignatura de Psicofarmacologia forma part de la matèria de Psicobiologia.

És una assignatura de 6 crèdits optativa que es cursarà en quart curs.

Forma part de les mencions de Psicologia Clínica de la Infància i de l'Adolescència i de la de Psicologia Clínica d'Adults.

Els objectius de l'assignatura són el coneixement de la neurofarmacologia bàsica, les tècniques d'avaluació preclínica i clínica de psicofàrmacs, principals psicofàrmacs: efectes terapèutics i efectes secundaris, principals drogues objecte de consum: mecanismes d'acció, potencial addictiu i neurotòxic, i tractaments per a l'addicció.

Competències

- Analitzar textos científics escrits en llengua anglesa.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Distingir els dissenys de recerca, els procediments i les tècniques per valorar hipòtesis, contrastar-les i interpretar-ne els resultats.
- Fer revisions sistemàtiques a partir de la consulta de les diferents fonts documentals en psicologia per a recollir, ordenar i classificar dades i materials de recerca.
- Identificar i descriure els processos i les etapes del desenvolupament psicològic al llarg del cicle vital.

- Identificar, descriure i relacionar la biologia de la conducta humana i les funcions psicològiques.
- Utilitzar les diferents tecnologies de la informació i de la comunicació amb finalitats diverses.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar textos científics escrits en llengua anglesa.
2. Analitzar, sintetitzar i resumir la informació de textos científics i professionals.
3. Descriure com afecten al perfil dels psicofàrmacs i les drogues els canvis neurobiològics que es produeixen al llarg del cicle vital.
4. Descriure els canvis hormonals que es produeixen al llarg del cicle vital.
5. Descriure i relacionar els aspectes bàsics de la neurofarmacologia.
6. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
7. Emprar sistemes de documentació científics.
8. Identificar i descriure els principals psicofàrmacs utilitzats en els tractaments dels trastorns psicopatològics més importants, en l'àmbit de perfil conductual i mecanismes d'acció.
9. Identificar i descriure els procediments d'avaluació preclínica i clínica de psicofàrmacs.
10. Identificar i descriure les principals drogues d'abús, els efectes que tenen sobre la conducta, els mecanismes neurobiològics d'acció i els principals tractaments pseudofarmacològics.
11. Planificar una recerca bibliogràfica o de referències tant en bases de dades informatitzades com en biblioteques i hemeroteques.
12. Utilitzar les diferents tecnologies de la informació i de la comunicació amb finalitats diverses.

Continguts

TEMA I: Neurofarmacologia Bàsica.

TEMA II: Nicotina i Metilxantines.

TEMA III: Ansiolítics.

TEMA IV: Alcohol.

TEMA V: Antidepressius i antimaníacs.

TEMA VI: Psicoestimulants : amfetamines, cocaïna.

TEMA VII: Drogues que alteren la fam.

TEMA VIII: Opiacis.

TEMA IX: Drogues antipsicòtiques.

TEMA X: Cannabinols, psicomimètics i drogues recreacionals.

TEMA XI: Potenciadors cognitius.

TEMA XII: Afrodisíacs.

Metodologia

Classes magistrals amb suport de TIC y debat en gran grup.

Recerca de documentació sobre un tema, presentació oral i/o escrita i torn de valoracions.

Sessions pràctiques. Fonamentalment mitjançant la utilització de simulacions informàtiques i estudi de casos.

Introducció de les sessions en els seminaris, presentació del text, valoració i discussió.

Tutories de suport a la realització d'un projecte.

Lectura comprensiva de texts.

Treball individual o en grup sobre el conjunt de material disponible de classes, texts, revistes, etc.

Realització d'esquemes, mapes conceptuals i resums.

Recensions, estudis bibliogràfics (individuals o en grup) a partir d'una guia per a la seva realització. (metodologia docent).

Nota: La metodologia docent i l'avaluació proposades poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries. L'equip docent detallarà a través de l'aula moodle o el mitjà de comunicació habitual el format presencial o virtual/on-line de les diferents activitats dirigides i d'avaluació, tenint en compte les indicacions de la facultat en funció del que permeti la situació sanitària.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	24	0,96	3, 8, 10
Pràctiques	6	0,24	5, 9
Seminaris	6	0,24	3, 4, 5
Tipus: Supervisades			
Elaboració de treballs	6	0,24	1, 2, 3, 4, 5
Preparació de la matèria	6	0,24	1, 8, 9, 10
Tipus: Autònomes			
Búsqueda de documentació	9	0,36	1, 7, 11, 12
Estudi i lectura de textos	75	3	1, 2, 6
Redacció de treballs	15	0,6	2, 5

Avaluació

Evidències d'aprenentatge:

Es faran 2 exàmens escrits presencials, per a presentar se als mateixos caldrà haver assistit, al menys, a 2/3 de les classes teòriques i pràctiques respectives. Els exàmens tindran una durada de 1,5 hores cadascun, amb un pes del 80% de la nota final. El primer examen tindrà lloc a mig quadrimestre, i el segon, al final, realitzant-se durant les respectives setmanes d'avaluació previstes al calendari de la Facultat de Psicologia.

Es farà un treball escrit del qual es farà una presentació escrita, o oral presencial en format conferència power point, la qual serà avaluada amb un pes del 20% de la nota final. El treball podrà ser individual o en petit grup (màxim 5 persones). Aquesta presentació es farà en les darreres setmanes del quadrimestre.

Assignatura superada:

Es considerarà superada l'assignatura en cas que l'estudiant hagi obtingut, en el conjunt d'evidències d'aprenentatge, un total igual o superior a 5 punts.

Recuperació:

Quan havent realitzat els dos examens parcials, el total de punts obtinguts en el procés d'avaluació continuada no arribi a 5 però sigui igual o superior a 3,5 es realitzarà un examen escrit, presencial de dues hores de duració. Aquest examen inclourà la matèria dels dos examens parcials i la nota obtinguda representarà el 80 per cent de la nota final. Aquells estudiants que haguessin superat un dels dos examens parcials, obtenint 2 o més punts, hauran de respondre la part corresponent a l'altre parcial, la nota que s'obtingui en aquest cas, representarà el 40 per cent de la nota final

Alumne presentat:

Es considera alumne presentat aquell que hagi fet un o dos examens parcials, la no presentació del treball no implica ser considerat no presentat, sino que l'alumne renuncia al 20% de la nota

No es preveu que l'alumnat de 2^a o posterior matrícula s'avalui mitjançant una única prova de síntesi no recuperable.

Pautes avaluació Facultat Psicologia:

<http://www.uab.cat/web/estudiar/graus/graus/avaluacions-1345722525858.html>

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen 1	4	1,5	0,06	2, 5, 7, 8, 9, 10
Examen 2	4	1,5	0,06	2, 3, 4, 7, 8, 10
Presentació oral i/o escrita d'un treball	2	0	0	1, 2, 6, 7, 11, 12

Bibliografia

Es donarà bibliografia específica en cada tema. Amb caràcter més general, es pot consultar el següent

COOPER, J.R., BLOOM, F.L. & ROTH, R.H. The biochemical basis of neuropharmacology. Oxford University Press 2003

DAVIS KL, CHARNEY D, COYLE JT, NEMEROFF CB. Neuropsychopharmacology: The Fifth Generation of Progress. Lippincott Williams & Wilkins, 2002

FLEISCHHACKER WW, BROOKS DJ, BROOKS DJ (Editor). Neuropsychopharmacology Springer-Verlag New York, Incorporated, 2003

GHAEMI SN. Polypharmacy in Psychiatry. Marcel Dekker Series: Medical Psychiatry Series, 2002

IVERSEN, L.L Marihuana Ariel, Barcelona, 2001

IVERSEN, L., IVERSEN, S., BLOOM, F., & ROTH, R. H. Introduction to neuropsychopharmacology. Oxford: Oxford University Press, 2008

LORENZO P, LADERO JM. LEZA JC, LLIZASOAIN, I (Edd) Dogodependencias: Farmacología Patología Psicología Legislación. Madrid, Panamericana, 2014

STANLEY P. KUTCHER (Ed) Practical Child and Adolescent Psychopharmacology Cambridge University Press, 2001

McKIM WA. Drugs and Behavior: An Introduction to Behavioral Pharmacology. Pearson Education, 2002

NEMEROFF, CB (Ed) Essentials of clinical psychopharmacology American Psychiatric Press, Inc, 2001 (Hi ha una traducció al castellà)

LEADELLE PHELPS, THOMAS J. POWER, RONALD T. BROWN Pediatric Psychopharmacology : Combining Medical and Psychosocial Interventions American Psychological Association, 2001

SCHATZBERG AF, NEMEROFF CB. The American Psychiatric Publishing Textbook of Psychopharmacology. American Psychiatric Publishing, Incorporated, 2003

STAHL, S.M. Psicofarmacologia esencial Barcelona: Ariel. 4a edició, 2015